

RAPPORT

Revisie Omgevingsvisie

Ontwerp Notitie Reikwijdte & Detailniveau ten behoeve
van milieueffectrapportage

Klant: Provincie Overijssel

Referentie: P&SBD9132R001F02

Versie: 03/Final

Datum: 11-8-2015

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Koggelaan 21
8017 JN Zwolle
Netherlands
Planning & Strategy
Trade registration number: 56515154

+31 88 348 65 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Revisie Omgevingsvisie

Ondertitel: NR&D Revisie Omgevingsvisie
Referentie: P&SBD9132R001F02
Versie: 03/Final
Datum: 11-8-2015
Projectnaam: Revisie Omgevingsvisie Overijssel
Projectnummer: BD9132
Auteur(s): Mark Groen

Opgesteld door: Caroline Winkelhorst, Mark Groen

Gecontroleerd door: Rob Huisman

Datum/Initialen: 18-6-2015, RH

Goedgekeurd door: Wendy Scheuten

Datum/Initialen: 24-6-2015, WS

Classificatie

Open

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Waarom een PlanMER?	1
1.2	Doel van deze notitie	2
1.3	PlanMER procedure	2
1.4	Werkwijze	3
2	Thema's beleidsvernieuwing (reikwijdte)	4
2.1	Logistiek	4
2.2	Agro & food	4
2.3	Energietransitie	5
2.4	Bestaand bebouwd gebied (BBG)	6
2.5	APK-onderwerpen	6
3	Beoordelingskader (detailniveau)	7
3.1	Afbakening	10
3.2	Referentiesituatie	11
3.3	Alternatieven	12
3.4	Passende beoordeling	12
4	Vervolgprocedure	13

1 Inleiding

De Omgevingsvisie Overijssel (2009) schetst de provinciale visie op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Overijssel. De planhorizon van deze visie is gericht op 2030. Sinds de vaststelling in 2009 is de Omgevingsvisie geactualiseerd op diverse onderdelen.

In mei van 2014 is een Midterm Review Omgevingsvisie uitgevoerd door de provincie over de werking van het uitvoeringsmodel en de ontwikkeling van de ambities. Na de Midterm Review Omgevingsvisie en een korte verkenning is geconcludeerd dat de centrale beleidsopties grotendeels volstaan en geen fundamentele wijzigen nodig zijn. Gedeputeerde Staten hebben in mei 2014 besloten de Omgevingsvisie Overijssel te reviseren op een aantal onderdelen:

1. Nader verkennen en duiden van vier thema's: logistiek, agro & food, energietransitie en bestaand bebouwd gebied;
2. Omgevingsvisie aanpassen aan de huidige tijd (look en feel);
3. Het verleidelijke verhaal van Overijssel. Hoe ziet Overijssel er in 2030 uit met doorkijk naar 2050?
4. De Omgevingsvisie cyclisch actueel te houden (APK eens per jaar).

1.1 Waarom een PlanMER?

De vier belangrijke thema's voor de Revisie zijn naar alle waarschijnlijkheid kaderstellend voor toekomstige m.e.r.-plichtige activiteiten. In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op deze thema's en wordt aangegeven voor welke activiteiten er waarschijnlijk kaders worden gesteld. Op het moment van schrijven van voorliggende notitie is niet met zekerheid vast te stellen of en voor welke m.e.r.-plichtige activiteiten in de Revisie Omgevingsvisie kaders worden gesteld. Bij een dergelijk kaderstellend ruimtelijk plan of programma dient verplicht een plan-m.e.r.-procedure¹ te worden doorlopen. Dit om vroegtijdig inzicht te krijgen in de (potentiële) milieueffecten van de verschillende ontwikkelingen waarvoor, in dit geval, de Revisie van de Omgevingsvisie kaders stelt.

De provincie Overijssel kiest er, ongeacht de eventuele (nader vast te stellen) wettelijke verplichting, voor een plan-m.e.r. te doorlopen. Dit doet zij bewust omdat ze groot belang hecht aan het volwaardig meewegen van (potentiële) milieueffecten in de integrale keuzes in de Revisie van de Omgevingsvisie.

Waarom een LeefOmgevingsKwaliteit-EffectRapportage (LOK-ER)?

In 2009 is bij het opstellen van de integrale Omgevingsvisie een PlanMER uitgevoerd waarin tevens de duurzaamheids-effecten van het voorgenomen beleid in beeld zijn gebracht. Gebaseerd op de uitgangspunten van het PlanMER 2009 en de Midterm Review 2014 wil de provincie een brede m.e.r. uitvoeren naar de effecten op de leefomgevingskwaliteit (integrale leefomgevingskwaliteit effectrapportage, LOK-ER), passend bij het abstractieniveau van de Omgevingsvisie. Waar een PlanMER dus vooral gericht is op milieuaspecten, dient de LOK-ER te gaan over alle aspecten die van invloed zijn op de leefomgevingskwaliteiten in de provincie Overijssel. De LOK-ER moet dus inzicht geven in effecten op de leefomgevingskwaliteit, met aandacht en handelingsperspectief voor duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit. Die vormen de rode draden van de Revisie.

¹ *plan-m.e.r. = de procedure milieueffectrapportage*
PlanMER = het Milieueffectrapport

1.2 Doel van deze notitie

Het uitbrengen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft als doel informatie te verschaffen over de opzet en inhoud van het LOK-ER (= PlanMER) behorende bij de Revisie van de Omgevingsvisie provincie Overijssel. In deze notitie wordt aangegeven wat (reikwijdte) en op welke manier (detailniveau) in het LOK-ER wordt onderzocht.

Daarnaast dient de Notitie Reikwijdte en Detailniveau om belanghebbenden te informeren over de manier waarop de effecten van de verschillende ontwikkelingen die de Revisie mogelijk maakt, onderzocht en beschreven worden.

1.3 PlanMER procedure (LOK-ER)

Zoals aangegeven is de LOK-ER tevens een PlanMER en volgt de hiervoor gebruikelijke procedure. De stappen in het planproces voor de Revisie Omgevingsvisie en de uitvoering van het LOK-ER zijn nauw aan elkaar verbonden. Er vindt een wisselwerking plaats tussen inhoudelijke uitwerking van de thema's en voorstellen vanuit het visie-spoor, en de beoordeling van effecten en advisering vanuit het plan-m.e.r.-spoor. Daarnaast kent de plan-m.e.r. een aantal wettelijk verplichte stappen:

Stap 1.

Mededeling, kennisgeving over het voornemen.

Stap 2.

Inspraak, raadpleging betrokken bestuursorganen, wettelijke adviseurs en advies over reikwijdte en detailniveau. De Commissie m.e.r. wordt gedurende het proces twee keer geraadpleegd, te beginnen bij een advies over reikwijdte en detailniveau.

Stap 3.

De provincie stelt het LOK-ER op. Een belangrijk deel van het LOK-ER komt tot stand tijdens de uitwerking van de Revisie Omgevingsvisie. Hier worden de thema's, die in de visie een plek krijgen, uitgewerkt. Ook wordt duidelijk welk van deze thema's een mogelijke impact heeft op de leefomgevingskwaliteit. Voor deze opgaven levert het LOK-ER inzichten in effecten, mogelijke afwegingen en maatregelen. Deze inzichten dragen vervolgens bij aan de keuzes die in de Revisie Omgevingsvisie worden gemaakt.

Stap 4.

Het LOK-ER wordt gelijktijdig met de ontwerp Revisie Omgevingsvisie ter inzage gelegd.

Stap 5.

Inspraak. Een ieder kan zienswijze indienen op de Revisie Omgevingsvisie en het LOK-ER.

Stap 6.

De commissie m.e.r. brengt advies uit over het LOK-ER (toetsingsadvies), binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt.

Stap 7.

Definitief besluit: De provincie neemt een definitief besluit. Daarbij geeft het aan hoe rekening is gehouden met de in het LOK-ER beschreven gevolgen voor de leefomgevingskwaliteit, wat is overwogen over mogelijke alternatieven, over de zienswijzen en over het advies van de commissie m.e.r..

Stap 8.

Bekendmaking besluit.

Commissie m.e.r.

Het bevoegd gezag wordt in haar besluitvorming met betrekking tot het LOK-ER geadviseerd door de Commissie m.e.r. Deze onafhankelijke commissie bestaat uit deskundigen op het gebied van milieu, natuur, leefomgeving en duurzaamheid. Wettelijk is vastgelegd dat een advies door de Commissie alleen verplicht is bij de toetsing van een PlanMER in de uitgebreide procedure. In het geval van de Revisie Omgevingsvisie wordt de Commissie twee keer geraadpleegd. Hiervoor is gekozen gezien de innovatieve wijze waarop de Revisie Omgevingsvisie tot stand komt en omdat er gekozen is voor een verbrede MER waarbij gekeken wordt naar de totale effecten op de leefomgeving (LOK-ER).

De Commissie adviseert in eerste instantie over de reikwijdte en het detailniveau van het LOK-ER, zoals in deze notitie omschreven.

1.4 Werkwijze

De Omgevingsvisie Overijssel onderscheidt negen centrale beleidsambities, die zijn ingedeeld naar beleidsambities voor welzijn, welvaart en natuurlijke voorraden (tabel 1).

Tabel 1. Beleidsambities en onderwerpen van provinciaal belang

Welzijn	Welvaart	Natuurlijke voorraden
Woonomgeving	Economie en vestigingsklimaat	Natuur
(Binnen-)steden en landschap	Bereikbaarheid	Watersysteem en klimaat
Veiligheid en gezondheid	Energie	Ondergrond

De Revisie heeft betrekking op vier thema's: logistiek, agro&food, energietransitie en bestaand bebouwd gebied. Deze vier beleidsthema's hebben implicaties voor de huidige beleidsambities en onderwerpen van provinciaal belang (zie tabel 1). Behalve de vier thema's zal tevens een actualisatie plaatsvinden van Rijks- en provinciaal beleid (APK). Dit resulteert in accentverschuivingen binnen de huidige beleidsambities. Voor wat betreft de APK zijn bijvoorbeeld de Deltabeslissingen van belang, maar mogelijk ook de (strategische) drinkwatervoorraden. De centrale vraag voor de LOK-ER is hoe de ambities voor de vier genoemde thema's, alsmede de APK (het cyclisch actueel houden van de Omgevingsvisie), doorwerken in de te maken 'beleidskeuzes voor de Omgevingsvisie' en wat daarvan de effecten zijn voor de leefomgevingskwaliteit.

De uitwerking van de thema's vindt plaats in samenspraak met hiervoor relevante partners (co-creatie).

De doelen worden, waar relevant, vergeleken met de kaders vanuit de centrale beleidsambities. Zo worden de beleidsruimte, eventuele belemmeringen en kansen inzichtelijk gemaakt.

Binnen de uitwerkingen is er op onderdelen mogelijk aanvullende input nodig op het gebied van leefomgevingskwaliteiten om keuzes goed te kunnen afwegen (bijvoorbeeld welke effecten zijn er regionaal/lokaal te verwachten bij het loslaten van de bouwblok-grootte voor veehouderijen?). Voor bepaalde vragen kan het zelfs wenselijk zijn om de consequenties van verschillende scenario's inzichtelijk te maken. Welke strategie voor de beoordeling van de effecten voor de leefomgevingskwaliteit het meest passend is, hangt af van het gewenste ambitie- en uitwerkingsniveau per thema.

Vanuit de uitwerkingen komen vervolgens mogelijke dilemma's en te maken keuzes aan het licht. Een dilemma kan zijn dat een uitwerking niet strookt met bestaande provinciale ambities; de keuze kan zijn om het beleid hierop aan te passen dan wel om mitigerende maatregelen voor te stellen. Ook kan een uitwerking aanleiding zijn voor het formuleren van een nieuwe provinciale ambitie.

2 Thema's beleidsvernieuwing (reikwijdte)

Onderstaand worden de beleidsvernieuwingen op hoofdlijnen toegelicht op basis van een eerste verkenning. Voor ieder thema wordt aangegeven voor welke m.e.r.-plichtige activiteiten hiermee (mogelijk) kaders worden gesteld.

2.1 Logistiek

Logistiek is een belangrijke groeisector. Een stevige logistieke sector is een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor alle soorten bedrijvigheid. De logistieke sector is immers voor het grootste deel dienstverlenend aan productie- en handelsbedrijven. Belangrijke vestigingsvoorwaarden zijn o.a. bereikbaarheid logistieke terreinen voor weg, spoor, water en toegankelijkheid en kwaliteit van de diverse netwerken. De verwachte sterke groei van continentale goederenstromen in oostelijke richting biedt grote kansen voor het verder ontwikkelen van de logistieke hotspots in Overijssel om de groeiende goederenstromen te verwerken en bewerken en daarmee toegevoegde waarde en werkgelegenheid in Overijssel te creëren.

De focus ligt daarbij zowel op containerstromen als op bulkvervoer, met kansen voor uitbouw van het Overijssels aandeel in groeiende en kansrijke deelsectoren als agrologistiek, bouwlogistiek en afvallogistiek.

De provincie beschikt over waardevolle troeven voor een sterkere positie in (inter)nationale logistieke netwerken met de Containerterminal Twente en de North Sea baltic corridor. Opgaven liggen in de doorontwikkeling van de logistieke hotspots en bijbehorende verduurzamingsopgaven, zoals bijvoorbeeld de toename van het gebruik van duurzame brandstoffen.

Tabel 2. Mogelijke m.e.r.-plichtige activiteiten bij thema Logistiek

Provinciale opgave	m.e.r.-plichtige activiteit
(door)ontwikkeling logistieke hotspots	De aanleg, wijziging of uitbreiding van overladersstations of faciliteiten voor de overlading tussen vervoerswijken
	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein
Nieuw of uit te breiden verbindingen (spoor, weg, water)	Afhankelijk van concreetheid zijn vrijwel alle nieuwe en uit te breiden (rijks- en provinciale) infrastructuur planm.e.r.-plichtig zodra kaders hiervoor worden gesteld

2.2 Agro & food

Dit thema betreft de transitie van de keten naar duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen, cross-overs met andere sectoren en maatschappelijke opgaven en is gericht op versterking van omgevingskwaliteit.

De Agro & Foodsector vormt een belangrijke bron van de werkgelegenheid. Overijssel kan koploper worden in de transitie naar een duurzame Agro & Foodsector door in te zetten op het sluiten van kringlopen, het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en nieuwe producten (biobased economy, streekproducten, biologische landbouw, energieteelt). Schaalvergroting van de landbouw zet verder door en tot 2030 is er sprake van veel vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) met een aanzienlijk deel asbestdaken.

Tabel 3. Mogelijke m.e.r.-plichtige activiteiten bij thema Agro & Food

Provinciale opgave	m.e.r.-plichtige activiteit
Schaalvergroting en stimuleren duurzame landbouw	Uitbreidingen van veeteelt en mogelijk glastuinbouw. Daarnaast is met name de mogelijke invloed op Natura-2000 gebieden van belang omdat die kan verplichten tot het maken van een Passende Beoordeling als bedoeld in de Natuurbeschermingswet 1998

2.3 Energietransitie

Dit thema omvat het gehele proces van winning, transport, opslag en gebruik van energie. Het terugdringen van fossiel energieverbruik, bevorderen van het aandeel hernieuwbare energie en de ruimtelijke weerslag hiervan zijn de grote maatschappelijke opgaven van deze tijd. De provincie heeft een belangrijke rol in de ruimtelijke keuzes die samenhangen met de energietransitie. Met het programma Nieuwe Energie stimuleert en ondersteunt zij initiatieven. Daarnaast heeft zij het Energiefonds Overijssel opgericht voor investeringen van > €1 miljoen.

De provincie zet in op minder energie gebruiken, zo veel als mogelijk hernieuwbare energie toepassen, en zo veel mogelijk afzien van fossiele energie. Nieuwe energie is daarnaast een economische groeisector, biedt kansen voor innovatie en zorgt voor regionale werkgelegenheid. Het kan bijdragen aan lastenverlichting voor burgers en ondernemers. Een goede ruimtelijke inpassing is van belang voor de kwaliteit van het landschap en om de binding tussen omwonenden te versterken.

Er zijn nog verschillende beleidsvarianten in beeld die verschillen in ambitieniveau, inspanningsniveau en financiering. Mogelijk dat deze beleidsvarianten als alternatieven in het LOK-ER worden behandeld.

Tabel 4. Mogelijke m.e.r.-plichtige activiteiten bij thema Energietransitie

Provinciale opgave	m.e.r.-plichtige activiteit
Zonne-energie en windenergie	De oprichting van een windturbinepark
Mestvergisters	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor de verbranding of de chemische behandeling van niet-gevaarlijke afvalstoffen
Diepteboorings ten behoeve van bodem-energie	Diepboorings dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan

2.4 Bestaand bebouwd gebied (BBG)

Dit thema omvat de best mogelijke verdeling van functies en activiteiten in steden en dorpen op regionale schaal. Functies zijn onder andere wonen, werken, voorzieningen en bereikbaarheid.

De ambitie is het in balans brengen van vraag en aanbod ten aanzien van de woningvoorraad en werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel). Op dit moment is er sprake van overcapaciteit, waarbij de opgave tot het terugdringen van overcapaciteit primair een opgave voor gemeenten is. Een andere ambitie is het vergroten van de aantrekkelijkheid van Overijssel als woon- en werkklimaat waarbij de inzet is om de bestaande voorraad te herstructureren en transformeren. Kansen liggen vooral in het benutten van de bestaande voorraad (woningen, werklocaties) en de ontwikkeling van toplocaties als aanjagers van economische groei en het realiseren van sterke ruimtelijke identiteiten als motor voor gebiedsontwikkeling. Een andere kans is het bevorderen van complementariteit tussen stad en platteland om daarmee een aantrekkelijk woon- en werkklimaat in Overijssel te realiseren. In relatie tot bereikbaarheid is er sprake van een veranderende mobiliteit. Ruimte voor nieuwe stedelijke hoofdinfrastructuur is beperkt, maar vernieuwde aandacht voor knooppunten is gewenst.

Tabel 5. Mogelijke m.e.r.-plichtige activiteiten bij thema Bestaand bebouwd gebied

Provinciale opgave	m.e.r.-plichtige activiteit
Herstructurering en/of transformatie van bestaande woningvoorraad en werklocaties	De wijziging of herstructurering/transformatie van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van voorzieningen zoals winkelcentra of parkeerterreinen.
	De uitbreiding of wijziging van werklocaties of industrieterreinen

2.5 APK-onderwerpen

Om de omgevingsvisie actueel te houden wordt in de Revisie ook een actualisatie opgenomen van thema's die recent, bijvoorbeeld als gevolg van veranderd nationaal beleid, gewijzigd zijn. Dit worden de APK-onderwerpen genoemd. Voor een deel zijn dit thema's die vanuit landelijk beleid rechtstreeks doorwerken in het provinciale beleid. Het gaat bijvoorbeeld om het beleid voor de Ondergrond en om Deltabeslissingen. Andere APK-onderwerpen vloeien voort uit provinciale beleidskeuzes zoals die de afgelopen tijd genomen zijn, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van het Drinkwaterbeleid en het Regionaal Waterbeheer.

Daar waar reeds een m.e.r. voor een APK-onderwerp is gemaakt en er geen sprake is van een nadere uitwerking op provinciaal niveau, wordt voor deze onderwerpen hiernaar verwezen. Het opnieuw beoordelen van de milieugevolgen in dit LOK-ER is dan niet nodig. In het LOK-ER wordt aangegeven in hoeverre deze APK-onderwerpen van invloed zijn op de autonome ontwikkeling of referentiesituatie.

3 Beoordelingskader (detailniveau)

De uitwerking van de hiervoor benoemde thema's dient nog plaats te vinden. Hierdoor is het detailniveau voor het LOK-ER op voorhand nog niet exact aan te geven; dit is afhankelijk van het uitwerkingsniveau van de thema's en kan dus ook per thema verschillen. Om effecten inzichtelijk te maken wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van kaartmateriaal dat beschikbaar is of komt. Daar waar effecten beschreven worden, is dit vooral kwalitatief.

Voor het beoordelen van de gevolgen voor de leefomgevingskwaliteit wordt een onderscheid gemaakt tussen een beoordeling op mate van doelbereik en op effecten. Niet voor alle beleidsthema's zijn er immers concrete doelen waarop kan worden getoetst. Dit geldt onder andere voor gezondheid en veiligheid. Bovendien kunnen bepaalde beleidsopties, bijvoorbeeld voor agro&food en logistiek, effecten hebben voor meerdere thema's: gezondheid, veiligheid, natuur en landschap. Ook is het denkbaar dat beleidsopties bijdragen aan het creëren van voorwaarden die de kansen op een betere leefomgevingskwaliteit vergroten (energie, sluiten van kringlopen).

Kortom, voor de LOK-ER kan een onderscheid worden gemaakt tussen een beoordeling van de beleidsopties op:

- Mate van doelbereik: omgevingskwaliteiten zoals het realiseren van landschaps- en natuurwaarden.
- Effecten: milieu- en natuurschade, gezondheids- en veiligheidsrisico's.
- Kansen: beleidsopties die bijdragen aan kansen die verzilverd kunnen worden, zoals benutten van de ondergrond voor duurzame energie (geothermie nabij bestaand bebouwd gebied) en het sluiten van kringlopen (locatie logistieke hotspots).

Vanuit dit perspectief is gezocht naar beleidscriteria voor de onderscheidende thema's en beleidsambities. Aansluitend wordt in het LOK-ER vanuit deze drie invalshoeken gezien of met kaartbeelden de beleidsopties en hun gevolgen (doelbereik, effecten, kansen) in beeld kunnen worden gebracht. Bijvoorbeeld door een onderscheid te maken tussen risicokaarten, kansenkaarten en kwaliteitskaarten leefomgeving.

In tabel 6 is het voorlopige kader voor mogelijke effecten op de leefomgevingskwaliteit weergegeven. Hiermee is aangesloten bij de centrale beleidsambities van de provincie Overijssel die ingedeeld zijn naar beleidsambities voor welzijn, welvaart en natuurlijke voorraden (zie ook tabel 1). In dit kader is nog geen onderscheid gemaakt naar onderwerpen ten aanzien van doelbereik, effecten of kansen. Dit wordt in de uitwerking nader beschouwd. Deze onderwerpen zijn gebaseerd op digitaal beschikbare informatie bij de provincie.

Tabel 6. Onderzoekskader leefomgevingskwaliteit

	Beleidsambities	Te onderzoeken in relatie tot leefomgevingskwaliteit
Welzijn	Steden, dorpen en landschap	Leegstand van vrijkomende agrarische gebouwen
		De positie van het grote stedennetwerk van Overijssel op de landelijke woonaantrekkelijkheidsindex
		Geen ongewenste effecten voor aardkundige en archeologische waarden
		De waardering van woonomgeving in het landelijk gebied
		De waardering van de woonomgeving in het stedelijk gebied
	Veiligheid en gezondheid	Geen toename van geluid- en geurhinder en externe veiligheidsrisico's
		Fijn stof emissies door de landbouw
		Risico's op infectieziekten (zoönosen, bacteriële resistentie)
		In 2022 is de asbestsanering van vrijkomende agrarische gebouwen voltooid
		De belevingswaarde van burgers over de kwaliteit van de leefomgeving (incl. wateroverlast, hitte stress, overstroming)
		Primaire en regionale waterkeringen voldoen aan de normen voor waterveiligheid
		Het aantal verkeersslachtoffers op provinciale wegen
		In 2020 zijn de spoedlocaties bodem gesaneerd dan wel beheersbaar gemaakt
	In 2022 is de omvang van locaties met asbestbodemonreinigingen verder afgenomen	
	Woonomgeving	De kwantitatieve woningbehoefte is afgestemd op de vraag
		Een deel van de woningbouwopgave wordt gerealiseerd binnen bestaand bebouwd gebied
		De beschikbaarheid van voorzieningen in kleine kernen
		De beschikbaarheid van voorzieningen in stedelijke netwerken
		De waardering van voorzieningen
		De waardering van de dagelijkse woonomgeving

	Beleidsambities	Te onderzoeken in relatie tot leefomgevingskwaliteit
Welvaart	Economie en vestigingsklimaat	De kwantitatieve behoefte van bedrijventerreinen en kantoren is afgestemd op de vraag
		In een deel van de vraag naar bedrijfslocaties wordt voorzien door herstructurering van bedrijventerreinen
		De groei van de werkgelegenheid in de handel en logistiek
		Benutten van kansen voor functiecombinaties natuur en recreatie/toerisme
		Het percentage bedrijven en bedrijfsterreinen dat gesitueerd is in een risicogebied voor overstroming
		Het areaal biologische landbouw
		Voorkomen leegstand detailhandel in gemeenten
		Kwalitatieve inschatting van droogte- en natschade in de landbouw
	Bereikbaarheid	Het aandeel fietsgebruik en aantal fietskilometers in het totaal aantal verplaatsingen is toegenomen
		Betrouwbare reistijden op provinciale wegen
		Het aandeel van het goederentransport over spoor en vaarwegen
		Voldoende capaciteit infrastructuurnetwerken (weg, water, rail)
		Het aantal modaliteiten per logistiek knooppunt
	Energie	Het aandeel opwekking hernieuwbare energie(biomassa, wind, zon, geothermie, WKO)
		De omvang van de energiebesparing in gebouwen en processen
		Opslag- en transportmogelijkheden van hernieuwbare energie
		Het aantal burgerinitiatieven gericht op opwekking van duurzame energie (zon, wind, wko)
		Het benutten van kansen voor functiecombinaties BBG, industrie, natuur, landbouw en duurzame energie

	Beleidsambities	Te onderzoeken in relatie tot leefomgevingskwaliteit
Natuurlijke voorraden	Watersysteem en klimaat	De mate waarin de KRW waterlichamen voldoen aan chemische en ecologische doelstellingen
		De mate waarin de waterwinningsgebieden voldoen aan de kwaliteitsnormen (grond- of oever)water voor drinkwaterwinning
		De mate waarin het grondwatergebruik toe- of afneemt
		Gebieden voldoen aan normering wateroverlast
		Een kwalitatieve inschatting van de mate waarin woongebieden klimaatbestendig (wateroverlast, hitte stress, overstroming) zijn ingericht
	Natuur	De omvang en samenhang van de netwerken NNN en ZONW
		De mate waarin voldaan wordt aan de instandhoudingdoelen Natura-2000
		De staat van instandhouding van weidevogels en ganzen
		Stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitats
		Het percentage verdrogingsgevoelige natuurgebieden
	Ondergrond	Belevingswaarde natuur en landschap
		Geen ongewenste milieu en ruimtelijke effecten van het gebruik van de (diepe) ondergrond

In het LOK-ER wordt aan de hand van de beleidsambities ook aandacht besteed aan duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit en de handelingsperspectieven hiervanuit. De invulling van deze rode draden wordt nader bepaald in samenhang met de uitwerkingen van de thema's.

3.1 Afbakening

In deze paragraaf wordt nader aangeduid waar het LOK-ER wel (en niet) over gaat.

Provinciale verantwoordelijkheid

Het LOK-ER dient ter ondersteuning van de besluitvorming over de Revisie van de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel. Het gaat daarbij om de strategische doelen en beleidsthema's die de Revisie beoogt en waarvoor de provincie Overijssel bevoegd gezag en (beleids-) verantwoordelijk is.

Relevant voor de leefomgevingskwaliteit

Relevant zijn met name de activiteiten die m.e.r.-plichtig zijn, dan wel mogelijk significante effecten hebben op de leefomgevingskwaliteit, met inbegrip van milieu, natuur en landschap. Onderdelen van de Revisie waarvan op voorhand duidelijk is dat geen significante effecten worden verwacht op de leefomgevingskwaliteit, blijven buiten beschouwing. Omdat significante effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten wordt, als onderdeel van het LOK-ER, een Passende beoordeling uitgevoerd.

Referentie

Het LOK-ER gaat dus in principe niet over maatregelen buiten de bevoegdheid van de provincie, zoals maatregelen waarvoor rijk of gemeenten verantwoordelijk zijn. De APK-onderwerpen vormen een onderdeel van de referentie, voor zover hier reeds door de provincie besluiten over zijn genomen. In de referentiesituatie worden alleen de meest relevante ontwikkelingen meegenomen, namelijk die ontwikkelingen die een wezenlijke invloed hebben op de leefomgeving op provinciaal niveau. De referentiebeschrijving is daarmee niet een uitputtende lijst met beleid dat wordt uitgevoerd.

Trendbreuk; nieuw beleid?

Het LOK-ER gaat vooral in op de beleidsvernieuwingen die worden beoogd (en de 'verkenningen' die al eerder gestart zijn). Het gaat derhalve vooral over beleid dat wezenlijk nieuw en anders is ten opzichte van vigerend beleid (is er sprake van een 'trendbreuk'?).

Beleidsvoornemens opgenomen in de Omgevingsvisie die al eerder zijn vastgesteld, en vóór 2020 worden uitgevoerd, maken onderdeel uit van de referentiesituatie.

Detailniveau

Het LOK-ER gaat vooral in op beleidsontwikkelingen die mogelijk effecten hebben op de gehele of een relevant deel van de provincie. Ontwikkelingen die vooral een lokaal effect hebben, maar wel een belangrijke bijdrage leveren aan de provinciale doelstellingen met betrekking tot de leefomgeving worden ook beschouwd.

De uitspraken in het LOK-ER worden op een vergelijkbaar abstractie- c.q. detailniveau als de Omgevingsvisie beschreven.

Doelen, ontwikkelingen en effecten

De Revisie van de Omgevingsvisie beschrijft een viertal thema's (zie hoofdstuk 2). Per thema zijn de doelen en ontwikkelingsrichting beschreven. Het LOK-ER gaat in op:

- de effecten van de ontwikkelingsrichting op de diverse relevante beoordelingscriteria;
- de mate waarin een bijdrage wordt geleverd aan de doelen (doelbereik) ten aanzien van de leefomgevingskwaliteit;
- de mate waarin een bijdrage wordt geleverd aan (de doelen van) andere beleidsthema's van de Omgevingsvisie (meekoppel-kansen).

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot een afbakening van de reikwijdte van het LOK-ER.

3.2 Referentiesituatie

Om de effecten van de Revisie van de Omgevingsvisie goed te kunnen beoordelen is een duidelijke referentiesituatie nodig. Dit is de verwachte situatie in de provincie Overijssel zonder uitvoering van de Revisie, ook wel autonome ontwikkeling genoemd.

In de referentiesituatie voor dit LOK-ER worden alleen ontwikkelingen betrokken die een belangrijke impact (kunnen) hebben op de leefomgevings- of milieusituatie in Overijssel. Het gaat zowel om ontwikkelingen die in provinciaal beleid zijn vastgelegd, als om projecten die onder bevoegdheid van andere overheden (zoals Rijkswaterstaat) of in samenwerkingsverband (bijvoorbeeld de N35) worden uitgevoerd.

De autonome ontwikkelingen als gevolg van provinciaal beleid betreffen de inmiddels gerealiseerde of in een ruimtelijk plan vastgelegde ontwikkelingen.

Het toekomstjaar voor de referentie is 2030. Dit is de termijn waar de Revisie van de Omgevingsvisie zich op richt.

3.3 Alternatieven

Voor de verschillende beleidsthema's zijn dilemma's benoemd die resulteren in mogelijke alternatieven. In essentie betreft het het doorzetten van het huidige beleid of iets extra's doen ten opzichte van het huidige beleid. Omdat deze dilemma's nog in een verkennende fase zijn tijdens het opstellen van deze notitie, is nog niet met zekerheid aan te geven welke alternatieven hieruit kunnen worden gedefinieerd. In het LOK-ER wordt de alternatiefontwikkeling daarom nader toegelicht. Daarbij wordt ook ingegaan op de onderlinge wisselwerking tussen de thema's en de hieruit voortkomende alternatieven.

Voor de beoordeling van de alternatieven op de hiervoor genoemde onderwerpen wordt gebruik gemaakt van een zogenoemde stoplicht-methode. Hierbij geeft de kleur groen aan dat er geen belangrijke effecten te verwachten zijn of juist kansen. De kleur oranje geeft aan dat er beperkte effecten mogelijk zijn die wel te mitigeren zijn. De kleur rood geeft aan dat er grote negatieve effecten te verwachten zijn.

3.4 Passende beoordeling

Een Passende Beoordeling moet plaatsvinden als significant negatieve effecten voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Voor de Revisie van de Omgevingsvisie is dat het geval. De Passende Beoordeling wordt op een abstractieniveau vergelijkbaar met de visie uitgevoerd, conform de 'stoplichtmethode' (zie hieronder). De Passende Beoordeling wordt middels een kwalitatieve beoordeling gedaan.

Stoplicht-benadering

Bij de beoordeling van de gevolgen van de Revisie van het Omgevingsvisie voor de gunstige staat van instandhouding wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de stoplichtbenadering (geadviseerd door de Commissie m.e.r.). Bij de stoplichtbenadering worden de gevolgen van planonderdelen voor habitattypen en soorten per gebied gescoord als zeker niet significant (groen), mogelijk significant maar mitigeerbaar (oranje) of significant en (vrijwel) niet mitigeerbaar (rood). Dit geeft in één oogopslag weer bij welke planonderdelen met name de risico's van beleidskeuzes zitten. De milieuaspecten waar de aandacht naar uitgaat zijn de 'ver-thema's': ruimtebeslag, verzuring en vermessing (belangrijke mogelijke effecten van mobiliteit), verdroging en vernatting, versterking. Vervolgens worden ook op het abstractieniveau van de visie beheersmaatregelen gegeven om de effecten te voorkómen, beperken of compenseren.

De stoplicht-benadering maakt het mogelijke in relatief korte tijd een beoordeling op te stellen op het hier relevante abstractieniveau.

4 Vervolprocedure

Zoals reeds beschreven kent de plan-m.e.r.-procedure een aantal wettelijke verplichte procedurele stappen:

- Kennisgeving;
- Raadpleging van betrokken bestuurlijke organen over reikwijdte en detailniveau;
 - Vrijwillig raadplegen van de Commissie m.e.r.;
- Opstellen LOK-ER;
- Publiceren en ter inzage leggen LOK-ER;
- Toetsen LOK-ER door de Commissie m.e.r.;
- Evaluatie.

Voor deze plan-m.e.r.-procedure is voor de raadpleging gekozen voor het opstellen, publiceren en ter inzage leggen van een startdocument, deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Tijdens de periode van terinzagelegging kan een ieder reageren op deze notitie en zijn/haar mening geven over wat er ten aanzien van de leefomgevingskwaliteit onderzocht moet worden in het LOK-ER en op welke manier.

U kunt uw reactie sturen bij voorkeur per email aan omgevingsvisie@overijssel.nl

Of eventueel schriftelijk naar:

Provincie Overijssel

Omgevingsvisie t.a.v. mw. H. van Brummen-Knol

Afdeling Ruimte en Bereikbaarheid

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Onder vermelding van “reactie op Notitie Reikwijdte en Detailniveau PlanMER Revisie Omgevingsvisie provincie Overijssel”.

“Een ieder” bestaat dus niet alleen uit de betrokken bestuurlijke organen, maar ook uit belangenorganisaties, bewoners in en om het gebied en overige betrokkenen/ belanghebbenden. De reacties op deze notitie worden gebruikt als input voor de te hanteren reikwijdte en detailniveau van het LOK-ER. Als het LOK-ER gereed is, wordt het ter inzage gelegd. Het LOK-ER wordt dan tevens aan de Commissie m.e.r. voorgelegd ter toetsing.

Bij het opstellen van de Revisie van de Omgevingsvisie worden diverse belanghebbende partijen betrokken. Als het LOK-ER ter inzage wordt gelegd, krijgen belanghebbende partijen deze toegezonden.

Betrokkenen

- Initiatiefnemer: Een initiatiefnemer is een particulier of overheidsorganisatie die het voornemen heeft een activiteit te ondernemen. In deze m.e.r.-procedure is de provincie Overijssel (Gedeputeerde Staten) de initiatiefnemer.
- Bevoegd gezag: Onder het bevoegd gezag wordt de overheidsinstantie verstaan die bevoegd is om over het voornemen van de initiatiefnemer een besluit te nemen. Voor het bevoegd gezag bestaan de belangrijkste besluiten uit het vaststellen van de reikwijdte en het detailniveau van het LOK-ER en het publiceren en ter inzage leggen van het LOK-ER. In deze m.e.r.-procedure is Provinciale Staten van de provincie Overijssel het formele bevoegde gezag.
- Commissie voor de milieueffectrapportage: Het bevoegd gezag wordt bij haar besluiten geadviseerd door de landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.). Deze onafhankelijke commissie bestaat uit tal van deskundigen op het gebied van milieu, natuur, leefomgeving en duurzaamheid. Voor dit LOK-ER wordt uit de commissie een werkgroep samengesteld. Deze

werkgroep heeft tot taak het bevoegd gezag eerst te adviseren over de reikwijdte en detailniveau en later over de juistheid en volledigheid van het LOK-ER (het toetsingsadvies).

- Betrokken bestuurlijke organen: Onder betrokken bestuurlijke organen worden die partijen bedoeld die in het plan-traject worden geraadpleegd. Daartoe behoren in ieder geval de wettelijke adviseurs, zoals het ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Inspectie Leefomgeving en Transport), de colleges van burgemeester en wethouders van Overijsselse gemeenten, gedeputeerde staten van de aangrenzende provincies en de besturen van waterschappen die tevens wegbeheerder zijn en relevante bevoegde gezagen in Duitsland (planwet art. 6).
- Insprekers: In het Besluit m.e.r. is aangegeven dat een ieder recht heeft op inspraak tijdens de procedure. Degenen die tijdens de m.e.r.-procedure van dit recht gebruik maken zijn de insprekers. Het bevoegd gezag informeert een ieder tijdig via de gebruikelijke openbare communicatiekanalen wanneer en op welke wijze de inspraakmogelijkheden zich voordoen.

Planning

Globaal ziet het tijdsplan voor de LOK-ER voor de Revisie van de Omgevingsvisie er als volgt uit:

- Augustus en september 2015: deze notitie ter inzage
- Oktober 2015: Inspraaknota gereed
- Oktober 2015 – februari 2016: opstellen LOK-ER
- Maart 2016: Behandeling Revisie Omgevingsvisie en LOK-ER in GS
- April 2016: Revisie Omgevingsvisie en LOK-ER behandeling in PS en ter inzage.